

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för skatteförfarande och
tullfrågor
103 33 Stockholm

Remiss av promemorian Avveckling av Skatteverkets id-kortsverksamhet

Fi 2026/01416

1 Sammanfattning

Skatteverket tillstyrker förslagen om att lagen (2015:899) och förordningen (2015:904) om identitetskort för folkbokförda i Sverige ska upphöra att gälla. Skatteverket ser mycket positivt på den föreslagna avvecklingen av id-kortsverksamheten och delar bedömningen att avvecklingen bör ske så snart som möjligt. Enligt Skatteverket bör ikraftträdandet därför bestämmas till den 1 december 2026, då Polismyndigheten börjar utfärda en statlig e-legitimation på en fysisk bärare.

Ett tidigare ikraftträdande minskar risken för att två myndigheter under en övergångsperiod utfärdar liknande identitetshandlingar parallellt. En sådan ordning kan skapa osäkerhet för enskilda om vilken handling som bäst motsvarar deras behov och vilken myndighet de bör vända sig till.

Skatteverket avstyrker den del av förslaget som innebär att Skatteverket ska handlägga återkallelseärenden som inleds efter det att lagen och förordningen har upphört att gälla. För att syftet med reformen ska få fullt genomslag behöver verksamheten hos Skatteverket avvecklas i sin helhet. Om Skatteverket ska ansvara för återkallelser under hela den tid som redan utfärdade identitetskort är giltiga, riskerar målet om en skyndsam avveckling att inte uppnås. En sådan ordning skulle dessutom innebära att Skatteverket behöver upprätthålla verksamhet och bära betydande kostnader under flera år.

2 Skatteverkets synpunkter

Skatteverket tillstyrker den del av förslaget som innebär att id-kortsverksamheten avvecklas och ser positivt på avvecklingen. Skatteverket lämnar följande synpunkter.

4.2 Giltighetstiden för identitetskort för folkbokförda

Giltighetstiden för ett identitetskort för folkbokförda regleras i 8 § förordningen om identitetskort för folkbokförda i Sverige.

Övergångsbestämmelsen som reglerar att korten ska gälla för identifiering till dess att giltighetstiden för korten har gått ut föreslås dock placeras i lagen om upphävande av lagen (2015:899) om identitetskort för folkbokförda i Sverige (punkten 2). Skatteverket anser att övergångsbestämmelsen i stället borde placeras i förordningen om upphävande av förordningen (2015:904) om identitetskort för folkbokförda i Sverige.

I promemorian föreslås att den som har ett identitetskort för folkbokförda i Sverige och ansöker om en statlig e-legitimation ska ge in det gamla identitetskortet till Polismyndigheten för makulering senast när bäraren av den statliga e-legitimationen lämnas ut. Uppgifterna i Skatteverkets databas bör återspegla aktuell status även för de identitetskort som Polismyndigheten har makulerat. Polismyndigheten bör därför ha en skyldighet att underrätta Skatteverket om de identitetskort som makuleras.

Skatteverket föreslår därför att övergångsbestämmelserna till förslaget till förordning om upphävande av förordningen (2015:904) om identitetskort för folkbokförda i Sverige kompletteras enligt följande:

3. Ett identitetskort för folkbokförda i Sverige ska ges in till Polismyndigheten för makulering senast när en bärare av den statliga e-legitimationen utfärdad med stöd av lagen (2026:000) om statlig e-legitimation och elektronisk identifiering lämnas ut, om det förstnämnda kortet inte har förstörts, kommit bort eller makulerats. *När ett identitetskort har makulerats ska Polismyndigheten underrätta Skatteverket.*

Slutligen kan konstateras att övergångsbestämmelsen om att ett identitetskort för folkbokförda i Sverige ska ges in till Polismyndigheten för makulering inte kommer att träffa utlämnande av statliga e-legitimationer som sker innan ikraftträdandet. För de statliga e-legitimationer som utfärdas från och med december 2026 till och med februari 2027 kommer det alltså inte att finnas något krav på att ett identitetskort för folkbokförda i Sverige ska lämnas in till Polismyndigheten för makulering. Detta tidsglapp skulle kunna undvikas genom ett tidigare ikraftträdande.

4.3 Hanteringen av ansökningar om identitetskort

Eftersom den upphävda lagen fortfarande ska gälla vid överklagande av beslut som fattats enligt lagen, kan svårhanterliga situationer uppstå. Skatteverkets avtal om teknisk utrustning löper ut vid utgången av februari 2027 och möjligheterna att förlänga avtalet är mycket begränsade. Om ett avslagsbeslut överklagas och domstol senare beslutar att ett identitetskort ska utfärdas, kan Skatteverket därför sakna nödvändig utrustning och avtal för att verkställa avgörandet. Denna problematik bör behandlas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

4.4 Hanteringen av ärenden om återkallelse av identitetskort

Skatteverket instämmer i att id-kortsverksamheten behöver avvecklas ordnat men skyndsamt. Förslaget innebär dock att Skatteverket även efter att lagen och förordningen upphört att gälla ska handlägga återkallelseärenden. Eftersom identitetskorten i regel gäller i fem år skulle Skatteverket behöva upprätthålla denna verksamhet till och med 2032, vilket inte är förenligt med en skyndsam avveckling.

Skatteverket förordar därför att Polismyndigheten ska handlägga återkallelseärenden som inleds efter ikraftträdandet. Detta bör regleras i övergångsbestämmelser, tillsammans med en skyldighet för Skatteverket att lämna ut de uppgifter och handlingar som Polismyndigheten behöver för handläggningen.

Skatteverket föreslår att övergångsbestämmelserna till lagen om upphävande av lagen (2015:899) om identitetskort för folkbokförda i Sverige kompletteras med följande bestämmelser:

4. Ärenden om återkallelse av identitetskort för folkbokförda i Sverige som har inletts hos Skatteverket före lagen upphör att gälla men ännu inte har avgjorts handläggs av Skatteverket.

5. Polismyndigheten ska efter lagen upphör att gälla handlägga ärenden om återkallelse av identitetskort för folkbokförda i Sverige.

6. Skatteverket ska till Polismyndigheten lämna ut de uppgifter och handlingar i databasen med uppgifter om identitetskort för folkbokförda i Sverige som Polismyndigheten behöver för att handlägga ärenden om återkallelse som inleds efter lagen upphör att gälla.

Det bör tydliggöras att bestämmelsen i punkt 6 är en sådan sekretessbrytande uppgiftsskyldighet som avses i 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Skatteverket föreslår att även övergångsbestämmelserna till förordningen om upphävande av förordningen (2015:904) om identitetskort för folkbokförda i Sverige kompletteras enligt följande:

3. Ärenden om återkallelse av identitetskort för folkbokförda i Sverige som har inletts hos Skatteverket före förordningen upphör att gälla men ännu inte har avgjorts handläggs av Skatteverket.

4. Polismyndigheten ska efter förordningen upphör att gälla handlägga ärenden om återkallelse av identitetskort för folkbokförda i Sverige.

Nuvarande punkt 3 i övergångsbestämmelserna till förordningen bör bli ny *punkt 5*.

En sådan ordning ligger i linje med förslaget att identitetskort ska ges in till Polismyndigheten för makulering när statlig e-legitimation lämnas ut och skulle tydliggöra att Polismyndigheten ansvarar för utfärdande av id-handlingar.

Enligt 15 § förordningen ska Skatteverket makulera ett identitetskort som har återkallats. Om beslutet ändras i domstol behöver ett nytt identitetskort kunna utfärdas, vilket inte är möjligt efter att Skatteverkets avtal med id-kortsleverantören har löpt ut. Denna problematik bör beröras i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

4.5 Databasen med uppgifter om identitetskort för folkbokförda i Sverige

I promemorian nämns de bestämmelser om gallring av uppgifter och handlingar i databasen som framgår av 13 § förordningen om identitetskort för folkbokförda i Sverige. Skatteverket vill i sammanhanget framhålla att Riksarkivet med stöd av bestämmelsens andra stycke har föreskrivit om bevarande och gallring hos Skatteverket (RA-MS 2011:33).

4.6 Följdändringar

Om Skatteverket ska handlägga även de återkallelseärenden som inleds efter det att lagen och förordningen om identitetskort för folkbokförda i Sverige upphör att gälla, innebär det att Skatteverket kommer behöva bedriva denna del av id-kortsverksamheten i ytterligare cirka fem år. Därmed kan den föreslagna följdändringen i 8 § lagen (1997:1024) om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet ifrågasättas. Inom Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet kan det framkomma uppgifter som kan antas ha särskild betydelse för ett ärende om återkallelse av identitetskort. Så länge som Skatteverket behöver handlägga ärenden om återkallelse av identitetskort bör därför bestämmelsen om skyldighet för den brottsbekämpande

verksamheten att lämna uppgifter även gälla i förhållande till id-kortsverksamheten.

5. Ikraftträdandebestämmelser och vissa övergångsbestämmelser

Skatteverket förordar ett ikraftträdande så snart som möjligt, förslagsvis den 1 december 2026. Ett tidigare ikraftträdande skulle skapa större tydlighet för allmänheten om vilken myndighet som ansvarar för att utfärda identitetshandlingar och undvika att liknande identitetshandlingar utfärdas parallellt av två myndigheter under en längre tid. Det skulle även minska risken för att enskilda ansöker om ett identitetskort för folkbokförda trots att det, mot bakgrund av den nya statliga e-legitimationen, i många fall kan vara mer ändamålsenligt att i stället vända sig till Polismyndigheten. En parallell ordning riskerar också att skapa osäkerhet för enskilda om vilken identitetshandling som bäst motsvarar deras behov och vilken myndighet de bör vända sig till. Det kan leda till att personer ansöker om en handling som kort tid därefter visar sig vara mindre ändamålsenlig, med följden att de behöver göra en ny ansökan och betala ytterligare avgift.

Vidare kommer Skatteverket, både i god tid före den 1 december och därefter, att informera personer som vänder sig till myndigheten för att ansöka om identitetskort om fördelarna med att i stället ansöka om statlig e-legitimation hos Polismyndigheten. Mot den bakgrunden kan det ifrågasättas om det är lämpligt att Skatteverket samtidigt ska lämna sådan information och ta emot ansökan med tillhörande avgift.

Ett tidigare ikraftträdande skulle även minska inflödet av ärenden till Skatteverket och skapa viss marginal i förhållande till tidpunkten för när Skatteverkets avtal om teknisk utrustning upphör att gälla.

3 Konsekvenser för Skatteverket

Skatteverket vill framhålla att kostnaderna för id-kortsverksamheten inte upphör när förslagen träder i kraft. Enligt promemorian ska lagstiftningen träda i kraft den 1 mars 2027, vilket innebär att nya ansökningar om identitetskort för folkbokförda inte längre kan ges in från och med detta datum. Skatteverket behöver dock även därefter handlägga ansökningar som har kommit in före ikraftträdandet och hantera återkallelser av redan utfärdade identitetskort.

Skatteverket behöver därför säkerställa fortsatt förmåga att hantera återkallelseärenden under hela den tid som utfärdade identitetskort kan vara

giltiga, det vill säga i upp till fem år efter ikraftträdandet. Kostnaden för denna kvarvarande verksamhet bedöms uppgå till cirka 5–6 miljoner kronor per år.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Fredrik Rosengren och föredragits av strategen Tobias Wijk. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: överdirektören Gunilla Åsenius, avdelningschefen Michael Högback och strategen Tomas Leffler.

Fredrik Rosengren